МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет природничих наук
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕНЕЗИС ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ГРУНТІВ

Рівень вищої освіти–перший (освітньо-професійний)

Освітня програма __Агрономія

Спеціальність _201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “29” серпня 2024_ р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Генезис та класифікація ґрунтів
Викладач	Григорів Ярослава Ярославівна
Контактний телефон	(0342) 59-61-66; (0342)59-61-72,
E-mail викладача	slava.hryhoriv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Освітній рівень	бакалавр
Обсяг дисципліни	___3__ кредити ЄКТС, _90____ год.
Курс / семестр	2/4
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Ґрунт є складним біокосним тілом, яке формується під впливом низки природних чинників та впродовж своєї еволюції трансформується внаслідок антропогенної діяльності. Складність генези, різноманіття властивостей, режимів, які можна використати як діагностичні ознаки, породжує різні підходи до класифікації ґрунтів.

3. Мета та цілі курсу

Метою курсу є формування у студентів цілісної системи знань про процеси формування ґрунтів їхнє різноманіття, систематизацію та класифікацію, просторову взаємодію з метою впровадження оптимальних заходів підвищення ґрунтової родючості та організації раціонального використання ґрунтів у сільському господарстві.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- надати необхідну інформацію про чинники та процеси формування ґрунтів, найважливіші критерії їхньої систематизації, діагностичні ознаки різних класифікаційних рівнів відповідно до національної та міжнародної системи класифікації ґрунтів.
- Ознайомити студентів із класифікацією ґрунтів, прийнятою в Україні, національними класифікаціями інших країн та міжнародною класифікацією, вказуючи на їхні спільні та відмінні риси.
- Розвинути навики характеризування властивостей ґрунтів (у тому числі агрохімічних), необхідних для їхньої діагностики та класифікації; здійснення агровиробничого групування ґрунтів.

4.Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництва, землеробства, селекції та насінництва, агрохімії, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).			
Програмні результати навчання			
ПРН6. Демонструвати знання і розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.			
5. Організація навчальної дисципліни			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість		
Лекції Практичні заняття Самостійна робота	16 14 60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативна/вибіркова
4	201 Агрономія	2	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	Практ. роб.	Сам.роб
1. Ґрунт та його функції. Чинники ґрунтоутворення та їх роль у формуванні різноманітності ґрунтів. Номенклатура ґрунтів в Україні та за її межами.	2	-	4
2. Поняття класифікації та діагностики ґрунтів. Історія формування класифікації ґрунтів України та світу.	2	2	8
3. Генетичний профіль ґрунту та діагностика генетичних горизонтів.	2	2	8
4. Фізичні та фізико-хімічні властивості ґрунтів як діагностичні ознаки їх класифікації.	2	2	8
5. Генетична та генетико-еколого-субстантивна класифікація ґрунтів України.	2	2	8
6. Міжнародні класифікації ґрунтів та проблеми їх створення. Класифікація ґрунтів США („Soil Taxonomy”).	2	2	8
7. Світова реферативна база ґрунтових ресурсів (WRB) та її кореляція з класифікацією ґрунтів України.	2	2	8
8. Антропогенно-змінені ґрунти та урбаноземи.	2	2	8

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи (лютий – червень): 1) активність на практичному занятті – 1 бал; 2) усні відповіді на практичних заняттях з використанням презентацій; підготовка доповідей. тощо – максимально - 5 балів (обов’язковою є п’ять оцінок із 7 практичних занять); 3) контрольна робота (письмова форма/дистанційна із використанням комп’ютерних технологій) – максимально 5 балів. 4) самостійна робота – здійснюється як в аудиторний так і поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем

	(максимально -25 балів). Мінімальна кількість балів допуску до заліку – 25 балів Максимальна кількість балів допуску до заліку – 50 балів Залік – 50 балів Підсумкова оцінка – максимум 100 балів (мінімум 50 балів)
Вимоги до письмових робіт	Обов'язковим є написання однієї контрольної роботи. Результат роботи оцінюється максимально - 5 балів. Контрольна робота – охоплює матеріал лекційних тем. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 80 хв. (в межах семінарського заняття) / або у дистанційній формі із використанням тестових технологій (Структура тесту: Загальна кількість питань - 40; На одне поставлене питання є чотири варіанти відповідей, одна з яких правильна). Критерії оцінювання: Контрольна робота максимально оцінюється у 5 балів. При цьому, 5 балів виставляється, коли усі питання розкриті повністю, наведені конкретні приклади описаних понять та феноменів з ґрунтовним аналізом їх характерних особливостей. 4 бали – питання розкриті не в повній мірі, з мінімальною кількістю прикладів та характерних особливостей, проте студент дав відповіді на всі питання. 3 б. - студент не дав відповідь на два питання, проте дав часткові відповіді на решта питань 2 б. виставляється студенту, який не відповів на жодне питання контрольної роботи або не розкрив зміст жодного із питань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок, які отримав студент. Студент допускається до підсумкового контролю (залік) за умови виконання усіх запланованих видів робіт і отримання 25 і більше балів (максимально – 50).
Підсумковий контроль	Залік Форма здачі: комбінований
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на

	джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Відвідування занять	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ "Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника " (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuva nnia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neform alna_osvita.pdf

8. Ресурсне забезпечення

1. Іванюк Г. С. Класифікація і діагностика ґрунтів: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 334 с.
2. Гнатів П. С., Лагуш Н. І., Гаськевич О. В. Морфологічна і фізико-хімічна діагностика ґрунтів. Львів: Магнолія-2006, 2019. 170 с.
3. Полупан М. І., Соловей В. Б., Величко В. А. Класифікація ґрунтів України. Київ: Аграрна наука, 2005. С. 281–285.
4. Польчина С.М., Нікорич В.А. Світова реферативна база ґрунтових ресурсів 2006. Звіт про ґрунтові ресурси світу. Чернівці: Рута, 2006. 200 с.
5. Лопушняк В. І., Данилюк В. Б., Гаськевич О. В., Лагуш Н. І. Агроґрунтознавство. Луцьк: Надстир'я, 2016. 234 с.
6. Медведєв В.В. Досвід застосування класифікаційної системи ФАО до ґрунтового покриву України. Вісник аграрної науки. Січень, 1999. С. 11–17.
7. Папіш І.Я. Історія розвитку класифікаційної проблеми в ґрунтознавстві. Вісник ЛНУ імені Івана Франка. Серія географічна. Львів, 2004. Вип. 30. С. 224–228.
8. Папіш І. Я., Іванюк Г.С., Позняк С.П., Кіт М.Г. Принципи і структура класифікації ґрунтів України. Ґрунтознавство. Т. 9, №3–4(13). КиївДніпропетровськ, 2008. С. 33–40.
9. Польчина С. М. Структура субстантивно-генетичної класифікації ґрунтів України. Ґрунтознавство, 2008. Т. 9, № 3–4. С. 161–164.

Викладач Ярослава ГРИГОРІВ